

1r d'ESO: "LES DONES JA ESTÀVEM ACÍ"

JUSTIFICACIÓ

Les dones treballem i hem treballat sempre, el nostre rol de cuidadores, el nostre treball de portes endins, sense remuneració, l'escassa visibilització de la dona en les diferents àrees, ha fet creure que la nostra aportació al món laboral és menys significativa que la de l'home i, per tant, no ha de tindre el mateix reconeixement.

OBJECTIUS

- **VISIBILITZAR**, en el nostre centre que les dones sempre han estat treballant colze a colze amb els homes. Per a això et propose el repte d'elaborar un FANZÍN.

MATERIALS

Ordinadors, folis A3, tisores, goma d'apegar, retoladors de colors, fotocopiadores, cartolines de colors (pastes)...

METODOLOGIA

Treballarem amb una metodologia activa en grups mixts. Dividim la classe en grups mixts de 4/5 persones que hauran de triar una persona portaveu del grup i realitzar una divisió de tasques.

Necessitarem 2/3 sessions, preferiblement coincidents amb l'última sessió amb el 8 de Març o el dia en què se celebri al centre.

1a sessió: explicar a l'alumnat l'activitat i com s'elabora un fanzín.

Ací va un enllaç per a reforçar l'explicació:

<http://evolucionarios.ec/2013/12/13/como-hacer-un-fanzine/>

FANZÍN:

- Primer que res hem de triar un tema, en aquest cas, dones que treballen. El nostre títol serà *Les dones ja estàvem ací* i el que pretenem és mostrar dones que hagen treballat o treballen en diferents àrees, com més àrees millor. Dones científiques, historiadores, artistes, policies, mineres...
- Cada grup ha de realitzar un full del fanzín, així que caldrà repartir-se el treball. Separarem àrees, ciència, història, medicina, actualitat..., tantes com siguem capaços d'imaginar. Mires on mires de segur que trobes dones. (Són acceptables els suggeriments de l'alumnat.)
- En cada àrea repartirem una llista de dones rellevants al llarg de la història, i si l'àrea ha sigut proposada per l'alumnat, i no la teníem localitzada, que investiguen.
- Realitzarem una busca en Internet, revistes i llibres vells de la biblioteca o de casa. Busquem una foto o dibuix de nostres dones significatives i una frase o un fragment significatiu de la seua biografia, relacionat amb el tema que busquem. (No convé centrar-se en data de naixement, lloc de treball.)
- La modalitat de fanzín que hem triat és el *collage*, així que necessitem fotos i text però amb grandàries i colors de lletra cridaners. Utilitzarem folis A3 doblegats pel mig.

2a sessió: Una vegada que l'alumnat sap el que ha de fer i el repartiment de tasques en els grups, s'enceta el treball.

És convenient que hi haja un comitè de correcció i supervisió per a coordinar que tot funcione bé. Hem de tindre una impressora a la nostra disposició o que l'alumnat imprimisca a casa, circumstància que alteraria el sistema de treball perquè vinguen de casa amb la informació ja impresa. Se'n pot mamprendre el muntatge.

3a sessió: S'acaba el muntatge, es corregeix o rectifica tot el que faça falta, es fotocopia, es doblega i s'enquaderna. Es pot personalitzar amb retoladors de colors retolant fotos –com que són fotocòpies en blanc i negre resulta cridaner–, de manera que es faça ressaltar alguna frase. Una vegada acabat es reparteix a la resta de companys i companyes del centre.

Annex I: Llistes de dones que podrien servir per al fanzín: podem estendre l'activitat i que l'alumnat localitze la categoria o el treball que realitze cada dona i després es repartisquen els noms.

-
- Marie Curie
- Cleopatra
- Lili Álvarez
- Hipatia de Alejandría
- Indira Gandhi
- Benazir Bhutto
- Dolores Ibárruri
- Clara Zetkin
- Golda Meir
- Clara Campoamor
- Rosalind Franklin
- Jocelyn Bell
- Margaret Mead
- Aretha Franklin

-
-
- Gertrude B. Elion
- Gertrude B. Elion
- Amalia Rol
- Rigoberta Menchú
- Valentina Tereshkova
- Leonor de Aquitania
- Florence Nightingale
- Frida Kahlo
- Margarita Salas
- Rosa Luxemburgo
- Federica Montseny

- Eva Perón
- Ragna Nielsen
- Rosa Parks
- Margaret Thatcher
- Maruja Mallo
- Mary Wollstonecraft
- Isabel de Castilla
- Nadia Popota
- Anna Hatkins
- Patricia Ortega
- Jane Goodall
- Emma Noether
- Georgia O'Keeffe
- María Montessori
- Victoria Kent

Completar la llista amb dones notables de la vida local, poden aportar noms de dones policia, metgesses o dones importants per a l'alumnat així com la mare, l'àvia, la tia.

2n d'ESO

Activitat 1. “Qui treballa a casa?”

JUSTIFICACIÓ

La situació de la dona respecte al treball ha anat canviant al llarg de la història, ara veurem si açò s'aprecia en la família mitjana. Proposem a l'alumnat que realitze entrevistes a tres generacions diferents de dones de la seua família i, posteriorment, ho posarem en comú el 8 de Març o el dia en què se celebren en el centre.

OBJECTIUS

Visibilitzar els diferents àmbits de treball en què participen les dones i mostrar-ne l'evolució al llarg de la història.

MATERIALS

Quadern de classe.

METODOLOGIA

A través d'una metodologia activa alternarem el treball grupal i l'individual.

Sessions 2/3 no consecutives en el temps, ja que entre la segona i la tercera hi haurà d'haver almenys una setmana per a donar temps a l'alumnat a realitzar les entrevistes.

1a Sessió

S'explica a l'alumnat l'activitat i es divideix la classe en grups. En aquests grups es treballarà l'elaboració de les preguntes per a l'entrevista. Sabent com és la finalitat d'aquesta, conèixer el treball que realitzen o han realitzat tres dones de la nostra família que pertanguen a generacions diferents, si pot ser àvia-filla-néta, però si no és possible s'estableix el criteri d'una diferència de deu anys entre les dones triades. Se n'haurà d'indicar el parentiu, l'edat, el nom, l'activat principal, si va cursar estudis (sí/no, per què), si va poder triar o la van obligar. A l'elaboració de l'entrevista podem dedicar una sessió o dues i una setmana després analitzar-ne els resultats.

Amb els resultats obtinguts podem elaborar cartells amb les conclusions obtingudes i els penjarem pel centre el dia en què se celebri el dia 8 en el centre.

Activitat 2 QUI HA NETEJAT MA CASA?

(Treball domèstic i precarietat laboral)

Objectius

- Valorar el treball domèstic.
- Coresponsabilitzar-se de les tasques de la llar.

- Visibilitzar el fet que, encara hui dia, el treball domèstic és realitzat majoritàriament per dones.
- Prendre consciència del seu caràcter precari quan es realitza com a treball remunerat.

Orientacions metodològiques

Després d'una breu introducció que expose la professora o el professor, es porten a cap les activitats proposades en grups de 2 o 3 persones perquè siguin debatudes posteriorment en gran grup. Se suggereix que es vagen resolent amb aquesta dinàmica una per una, ja que cada una d'aquestes s'enfoca en un aspecte diferent del tema. Es poden realitzar totes o només algunes a criteri del professor o professora, que sabrà adaptar-les a l'alumnat de què es tracte.

Temporització

El treball amb la unitat didàctica completa ocuparia entre tres i quatre sessions d'una hora.

Presentació

“Qui ha netejat ma casa?” És possible que, a la vostra edat, aquesta no siga una pregunta que us feu amb freqüència. Estem acostumats i acostumades en general a arribar a casa i que tot estiga en ordre: el menjar llest, el paper higiènic en la cambra de bany, la roba neta i planxada dins de l'armari... Però qui ha realitzat totes aquestes tasques que són imprescindibles per a la teua vida?

Tasca 1: Reflexionem

Fes un quadre amb les tasques domèstiques més freqüents en un costat i en l'altre els membres de la família i/o l'empleada domèstica, si aquest és el cas. Assenyala amb una X qui fa què a casa. Una vegada que hages completat el quadre posa-ho en comú amb un o dos dels teus companys o companyes i resoleu les següents preguntes:

- Quina persona fa a casa la majoria de les tasques? Per què?
- Aquesta persona que realitza la major part de les tasques treballa també fora de casa?
- Quant de temps aproximadament dedica cada membre de la família i/o l'empleada domèstica setmanalment a realitzar-les?
- Consideres que el repartiment i l'ús de temps per dur a terme aquestes tasques és just? Per què?
- Què et semblaria que la persona que més tasques fa a casa rebera un sou pel seu treball? Explica la resposta.

Persona	Mare	Pare	Fill	Filla	Empleada de llar	Temps setmanal aproximat
Escurar o omplir i buidar el llavaplat						
Fer bugada i estendre						

Planxar						
Llavar el pis i agranar						
Fer llits						
Cuinar						
Fer la compra						
Torcar la pols els mobles						
Alçar la roba en calaixos						
Baixar el fem						
F e r reparacions						

Hi ha famílies que poden permetre's contractar una persona durant algunes hores o ben tots els dies per a realitzar el treball domèstic. Normalment això es fa necessari perquè els dos membres de la parella treballen fora de casa o bé conviuen amb la família persones majors o xiquetes i xiquets molt xicotets que cal cuidar.

Les persones que treballen, ja siga per hores o de forma contínua, realitzant les tasques de la llar o cuidant altres persones es denominen treballadors i treballadores domèstics. En la immensa majoria segueixen sent dones i en molts casos immigrants que han vingut al nostre país buscant una oportunitat per a millorar les seues vides i les de la seua família.

Algunes dades sobre les condicions de les treballadores domèstiques

- Hi ha **52.6 milions** de treballadors i treballadores domèstics a escala mundial.
- El **83%** són dones
- Només el **10% (5.3 milions)** estan protegits com els altres treballadors i treballadores.
- **Més de la mitat** de totes les treballadores i treballadors domèstics no té límits en l'horari normal de treball.
- **Més de la mitat** de les treballadores domèstiques no té dret a estar de baixa quan tenen un bebé.
- El **45%** no té dret a vacances pagades o a períodes de descans setmanals.

A tot açò cal afegir que normalment manquen de contracte de treball, per la qual cosa no cotitzen a la Seguretat Social per a quan els arribe la jubilació. A més no tenen dret a l'atur quan aquest treball s'acaba. Poden ser despatxades sense indemnització en qualsevol moment. Totes aquestes condicions de treball s'anomenen precàries; és a dir, inestables. Ningú no pot fer plans de vida ni sentir seguretat amb un treball així...

Tasca 2: Investiguem

Busca 2 o 3 persones que treballen en el servei domèstic: netejant per hores, cuidant ancians o xiquetes i xiquets menuts... i fes-li les següents preguntes:

- Nivell d'estudis
- Sou mensual per hores de treball
- Té o no té contracte i Seguretat Social?
- Tindrà una pensió quan li arribe l'hora de la jubilació?
- Quines coses demanaria per a millorar les seues condicions de treball?

Igual que en l'activitat anterior, posa en comú les respostes que has rebut amb algun company o companya:

1. Aquestes respostes confirmen o desmenteixen les dades que hem donat més amunt?
2. Fes un llistat amb les coses que la persona que has entrevistat

demana per a millorar les seues condicions de treball. Quines consideres justes i quines no? Per què?

3. Per últim, creus que actualment hi ha alguna relació entre el nivell d'estudis i el treball precari? Raona la resposta.

Tasca 3: Veiem una pel·li

Criades i senyores (*The Help*) és una pel·lícula dramàtica estrenada el 10 d'agost de 2011. Protagonitzada per Emma Stone, Viola Davis i Bryce Dallas Howard, està basada en la novel·la homònima de Kathryn Stockett. Octavia Spencer va guanyar l'Oscar i el Globus d'Or a la millor actriu de repartiment.

Eugenia Skeeter és una jove de 23 anys que ha tornat a la seua casa a Jackson, Mississipí, al sud d'Estats Units, després d'acabar els estudis en la universitat estatal. Amb la idea de ser escriptora, en plena dècada dels seixanta comença a veure en el seu entorn social amb altres ulls, mentre sa mare només pensa a casar-la.

Aibileen Clark és una serventa negra intel·ligent i seriosa que ha criat dèsset blancs. Després de perdre el seu fill, mentre els seus caps blancs miraven cap a un altre costat, Aibileen sent que alguna cosa ha canviat en la seua vida i es compromet amb l'educació de la xiqueta que té al seu càrrec, encara que sap que el

pas del temps farà que se separen.

Minny Jackson és la millor amiga d'Aibileen, una dona baixeta i irascible. És coneguda com la millor cuinera de la ciutat, i després d'un acte de venjança amb la seua exfamília es queda aturada, fins que troba una família que l'acull com a part d'ella.

Eugenia, Aibileen i Minny s'uniran per dur a terme un projecte clandestí que suposarà un gran risc per a totes elles; no obstant això, s'hi embarquen amb la finalitat de tractar d'alliberar-se dels lligams de l'època, la ciutat i dels prejudicis dels seus habitants